

শৃঙ্খ পট্টি / গুরনো অফিসেল গোখাদা উৎপাদন :
মনিশ ভারতে এটি শৃঙ্খির জন্মে চাষ করা হয়।
পাহাড়ের ঢালে ও বাঁধে চাষ :
পর্বতে অক্ষেলে এটি পাহাড়ের ঢালে চাষ করা যায়।

জাত :
গোখাদাৰ জন্ম : ওএস-৬, কেষ্ট, ইউপিও-২১২
জে এইচও-৮৫১
দূটি উৎপন্নার জন্ম : ওএল-১০৬৯, ইউপিও-২৬০

সর্বভারতীয় সমষ্টি গোখাদা গবেষণা প্রকল্প

OAT

বিধান চন্দ্ৰ কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়
কল্যাণী কেন্দ্ৰ

গটি (অ্যাটেনা স্যাটাইডা প্র.)

সর্বভারতীয় গোখাদা গবেষণা প্রকল্প, কল্যাণী কেন্দ্ৰ থেকে
অধ্যাপক ডেলীপ কুমাৰ দে এবং ডে চৰকুপ কুমাৰ কৃত কৃতক
প্ৰকল্পিত এবং নিশ্চা কল্পিতোৱস, কল্যাণী, দুৱাতাৰ ০৩০-
২৫০২-২৭২২ কৰ্তৃ মুদ্ৰিত।

মোকামোগ : অধিসার-ইন-চার্জ, সর্বভারতীয় সমষ্টি গোখাদা
গবেষণা প্ৰকল্প, বিধান চন্দ্ৰ কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, ডাইরেক্টোৱ অফ
ৱিসাৰ্ক, কল্যাণী-৭৪১২৩৫, নদীয়া।

ডাইরেক্টোৱ অফ রিসাৰ্চ

কল্যাণী, নদীয়া-৭৪১২৩৫

ফোন - ০৩৩-২৫৮২ ৮৪০৭

গটি (অ্যাটেনা স্যাটাইডা প্র.)

মাটি ও জমি :

মালারী উৰ্বৰ জলনিৰীকী ব্যাবহৃত দোৰাশ, বেলো
দোৰাশ বা কালা দোৰাশ মাটি এই চামের উপযুক্ত এই জমিৰ
অপৰাধনান ৪.৫ পৰ্যন্ত এবং লবনৰে উপযুক্তি সহ্য কৰতে
পাৰে।

বীজেৰ হার ও বেগন :

অস্ট্রোৱ বা নভেন্ডুৱ মাসে বেগন কৰলৈ বীজেৰ হার
৬০-৭৫ কেজি হয়। গোখাদা উৎপন্ননৰ জন্ম একেটু বৈশী বীজ
অধৰ ৯০-১০০কেজি বপন কৰতে বলা হয়। বীজ যাতে ২-৪
সেমিৰ বৈশী গাঁটোৱে ন যাব সে বিষয়ে কু নিতে হবে। সাৰিতে
বুলেৰ পৰিচৰ্যাৰ সুবিধা হয়। পুটি সারিব মধ্যে দুৱৰ ৩০সেমি
এবং গাছেৰ মধ্যে দুৱৰ ৫সেমি হওয়া আছোজন। ওট জলনি
বুনে গৈছে কু আসাৰ সময় কাটিলৈ বৈশী গোখাদা উৎপন্ন হয়।
ভারতীয় পৰিহিতিতে, বিভিন্ন হানেন উপৰ নিৰ্ভৰ কৰে

অস্ট্রোৱ-নভেন্ডুৱেই বীজ বপনেৰ কথা বলা হয়। গোখাদা
থেকে দেখা যাব যে মাঝাৰি শীতেৰ ফেজে অস্ট্রোৱৰেৰ
মাঝামাবি লাগালৈ গোখাদা উৎপন্নন সৰচেয়ে বৈশী হয়।

সার প্ৰয়োগ :

গোখাদা উৎপন্ননৰ জন্ম ৪০ কেজি নাইট্রোজেন। ৪০
কেজি ফসলেট এবং ২৫ কেজি পটাশিয়াম যথেষ্ট। নাইট্রোজেন
পুটি সমান ভাগে ভাগ কৰে দেওয়া হয়। ১০ কেজি পৰ্যন্ত
নাইট্রোজেন ব্যাবহাৰৰ সময়ে ফলনৰে সৱলৈৰেখিক সম্পৰ্ক

বৰ্তমান। নাইট্রোজেন ব্যাবহাৰৰ ফলে কৃত প্ৰেটিনৰ
পৰিমাণ বৃদ্ধি পাৰ। মুলনৰে ৪০ কেজি নিউট্ৰিয়েটিভ বাটাশ
ব্যাবহাৰৰ বীজেৰ ফলন বৃদ্ধি পাৰ। আস্ট্রোৱৰাকৰ্তাৰেৰ মত
নাইট্রোজেন সঞ্চয়কাৰী মুক্ত বাকটোৱিয়া ব্যাবহাৰৰ ফলে
ফলন ১০-১৫ % বৃদ্ধি পাৰ। কিন্তু নাইট্রোজেনৰ অধিক
ব্যাবহাৰৰ (৪০কেজিৰ বৈশী) জৈবসারেৰ ক্ষমতাৰ উপৰ বিকাশ
প্ৰতিক্ৰিয়া সৃষ্টি কৰে। সৌজিক সালকাৰ ব্যাবহাৰৰ ফলন
বৃক্ষপুষ্ট হয়। সাৰেৱ সুপুৰি শৰূত সময় ৬০ কেজি সালকাৰ
প্ৰতি হেক্টেণ প্ৰয়োগ কৰলৈ সৰ্বাধিক ফলন পোওয়া যাব।

জল সেচ :

ভালো অঙ্গুৰোদ্বন্দনৰ জন্ম শীত বপনেৰ ৫-৭ দিন
আগে একবাৰ সেচ দেওয়া হয়। পুটি ন হলৈ ২০ দিন পৰণৰ
সেচ দেওয়া হয়। গোখাদা উৎপন্ননৰ জন্ম কিংবা শীতেৰ কাটাৰ
সেচ প্ৰয়োগ। পাশকাঠিয়াত ও শিমুকুলৰ সুচনা পাৰে
চায়ীসেৰ হৈত উৎক্ষেপণ সাধনকাৰী জাত সুপুৰিল কৰা হয় না।

ফসল লাগানোৰ পদ্ধতি :

গটি সৱাবেৰ সাথে ১১১ অনুপাতে লাগানৈ যথেষ্ট
উৎপন্নন প্ৰদান কৰে।

বাদা-গোখাদা উৎপন্নন :

ধৰণ-গটি-বৰষতি সৰ্বোচ্চ আধিক্য লাভ দেয়।

বীজ উৎপন্নন :

এটি শ্ৰীবৃজ গোখাদা সংশ্ৰহ না কৰা হয় তবে বীজেৰ
ফলন ১২-১৫কুটিল পৰ্যন্ত হয়। যখন দানাগুলি পুষ্ট হয় কিন্তু
ৰক্ত সুষ্ঠু থাকে তখন বীজ সংশ্ৰহ কৰা হয়। অন্যায় বীজ কৰে
হয়।